

ВАЛЕНТИН КАЧЕВ: ПОЕЗИЯ (2017)

Б. В. ТОШЕВ

В. Качев. *Съдба, наречена Родина: поезия*. Скала принт, София, 2017, 143 с. ISBN 978-619-90843-0-4

Abstract. In 2017 a new book of poetry was published by Valentin Kachev. The review of the book is given in the present article.

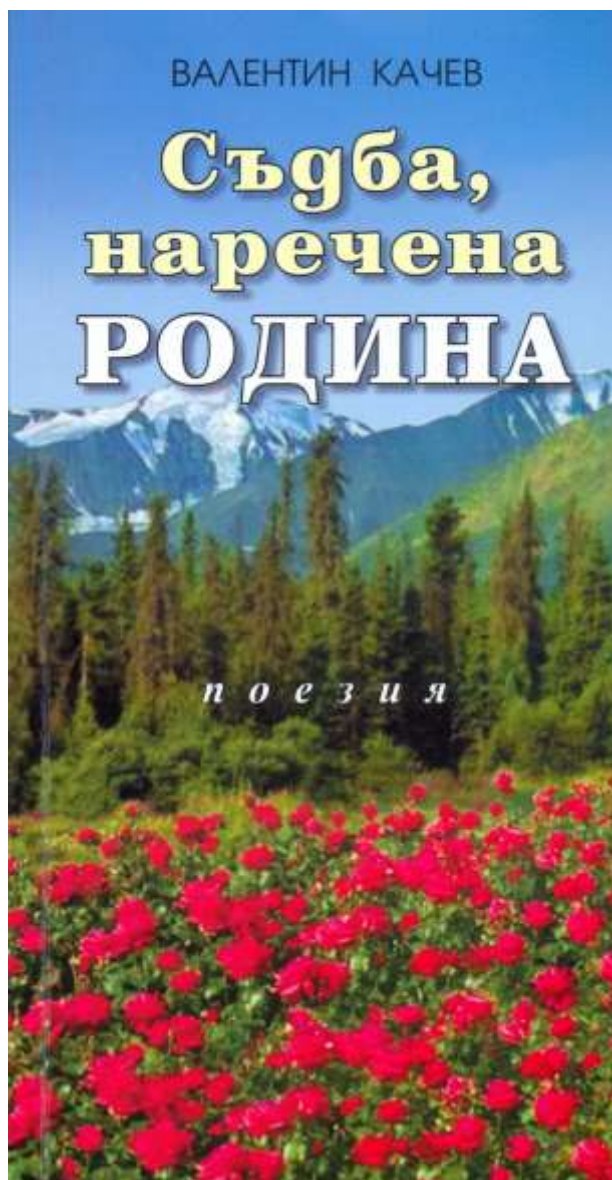
Keywords: Valentin Kachev, poetry

Не е често един писател едновременно да членува в два големи творчески съюза. Валентин Качев, от Белоградчик, е такъв – той е член на Съюза на българските писатели и на Съюза на руските писатели. Неговото поетично и друго творчество е добре познато и ценено в славянския свят.

През 2017 г. излезе от печат неговата най-нова поетична книга „Съдба, наречена Родина“.

Предварително знаех, че Валентин Качев готви такава книга, знаех и някои от стиховете, които бе планирано да намерят място в книгата. Валентин Качев ме помоли да напиша предварителен отзив:

[П]оезията засяга най-съкровените струни на човешката душа. Тя облагодарява и обединява. Тя учи на любов, изкоренява омразата, прехвърля мостове между хората, връща доверието между тях. България и в наши дни има нужда от това.

Поетичното творчество на Валентин Качев, добре познато както у нас, така и в славянския свят, е богато и разнообразно. Родолюбивата тема е между неговите основни литературни теми. С тази тема той е достоен продължител на плеяда български поети, дали своя принос в развитието на българската държава и в реализацията на българския национален идеал (БВТ).

Предварителен отзив за книгата написа и г-жа Татяна Фед, доцент в Департамент „Нова българистика“ в Новия Български университет в София:

[Н]овата книга на Валентин Качев е посветена на една много деликатна тема за съвременните българи – Родината.

България е една древна страна, с многовековна история и традиции. Двадесет и първият век не само промени доста неща в представителни, но и ни разхвърли по целия свят. Всеки от нас стана гражданин на света, пътешественик, гурбетчия или просто емигрант.

Валентин Качев много години е живял в чужбина, но спомените за родната му къща, родния Белоградчик, родителите, остават в съзнанието му и се изливат на хартията след завръщането му. Вероятно тази мисъл и тази любов винаги са търсили начин да

излязат наяве. Днес много млади хора заминават на гурбет в чужбина, най-способните загърбват родната къща и родния град, за да търсят по-добър материален стандарт.

В четирите части на книгата: „Велик е нашият войник, велик, веил, велик ...“, „Мила Родино, ти си земен рай ...“, „Да се завърнеш в бащината къща...“ и „Щом духът живее“, се откроява автентичният образ на България.

В първата част се появяват воините, ветераните, героите, закрилниците, отстоявали националната светиня, гордостта на нацията. Качев ги показва като едни обикновени хора с мощен дух и тънка душ, вярващи в своята мисия. Всички те са напуснали родните си къщи и семействата, за да защитят родината си. Сред тях има редници, летзи и музиканти. Някои от тях почиват в безименния гроб, други се „сбират под асмата“ да пият вино, щом се свечери, но всички те са бранили държавата си и извършвали подвиг. В стихотворението „С любов към Русия“ поетът с една алюзия с Лермонтов („Родина“), бидейки в Москва, при Кремъл, в театъра, отново се изповядва в любов към България“

Танцът е в театъра, на върха обелиска,
а бобът с гърнето в България ври.

Славянската мощ е тук и на Шипка
и мойто сърце в обич гори!

Още в първата част на книгата се появява образът на Белоградчик, който минава незримо през цялата книга.

Във втората част напрежението нараства и думите: България, българин, български – се появява все по-често: „С България в сърцето“, „В българска шевица обич да гори“, „Българската слава“, „Къде си, българино“, „България плаче за

нас“, „България ще помни и това“, „Хоро“, „Българийо, ти си от Бога“. Текстовете се носят, като един речитатив, напомняйки на съвременниците, останали в родината си или пък заминали надалеч, родните им корени, великата земя, от която са произлезли, славното минало на прадедите и националните атрибути.

В третата част - „Да се завърнеш в бащината къща“, се пренасяме от историческото и националното в родния град на поета Качев – Белоградчик, мил на сърцето му. Скалите, легендите, близките (мама и баба), детството, уникалната природа преминават пред читателя и създават една неповторима приказна атмосфера, носеща спокойствие и уют. Българските традиции, добре познати ни от нашите баби и дядовци, се възраждат и напомнят за себе си.

И в последната част все едно се възнасяме нагоре – материалното остава далеч, духът се отделя и витае над земята, сливайки се с природата.

Търся с перото искрица,
забравена в белия лист,
отгоре ме гледа Звездица,
и свързва ме с божия миг!

Думите „душа“, „отгоре“, „ангелска душа“, „дух“, „небе“ се появяват в текстовете на четвъртата част на книгата. Красивата одухотворена природа оживява чрез образите на птиците: „Щурчето шепти, по минало лято то рони сълзи“, „отгоре пухалът нарежда с просветналите си очи. Какво от туй, че ни оглежда в простреляните ни души?“ Някой ръси цветя по забравения път. В душите ни е светло, кани ни звездният свят. ...

И разбира се, тук се появява и образът на Дон Кихот. ... Безсмъртният Идалго броди из земята и влачи прашния си шпифер

по каменните скали. ... В друго стихотворение се споменава и конят му Росинант (ТФ).

Още с появяването си на книжния пазар книгата на Качев предизвика голям читателски интерес. Това понякога се случва с книги и автори, за които е направена силна реклама по телевизията или по други начини. Случаят със „Съдба, наречена Родина“ не е такъв. Явно публиката, преситена от новини, смазана от обичайните клишета на празнословието, има нужда от искреност и я намира в книгата на Качев. Важно е и това, че книгата веднага намери добър прием и в чужбина, и в частност в Русия.

В Центъра по българска култура и литература към Лингвистичния университет в Москва рецитират стихове на Валентин Качев (С България в сърцето)

С БЪЛГАРИЯ В СЪРЦЕТО

В утрото росата пия,

Пронизана от слънчев лъч

И милвам капката кристална,

Попаднала на моята длан –
Искряща като вино на тъгата,
донесла светлина от трите цвята
Далеч от моята страна.
И виждам в нея вековете,
Родили я на този свят:
Земя като сълзата на Зората
И с гривата на лъв за знак!

И накрая – няколко стихотворения за Белоградчик от „Да се завърнеш в бащината къща“.

СКАЛИТЕ ЛЕГЕНДИ НАШЕПВАТ

Там, дето започва Балканът
И Миджур в небето синей,
В долината при Дунава стари
Български край с вековете живеи.

Там, казват започва България,
А в сърцето ми туй е родният край,
Поклонете се, мили другари,
От тука започва земният рай!

Вековете вградили са песен –
Аз чувам я в шещерна зала пред мен,
Разнася я дунавска есен,
В белоградчишко усое ли мълком да спрем?

Прихлупил скалите, вечерникът здрачен
Отваря ни звездния свят.
Където погледнем – звездите това са,
Скалите край родния град.

Ветрецьт подухва, гората разлистя,
Легенди нашепват тези скали,
Послушайте, хора, омайната истина,
Опазила Българско в робските дни.

Тук е живяла красива Меглена,
От сълзи ѝ никнели нежни цветя,
Въстанали българи, водил ги кнезьт,
И върнали своята чест пред света.

Там, дето скалите легенди нашепват,
А звездите с гордост светят в нощта,
В тях търся и младост, търся и сила,
Изповядвам и своята човешка съдба!

КОГАТО ВЕЧЕРТА ОТВЪРНЕ,
Загадъчния млечен път
И в симфония превърне
Скалната легенда на света.

А над бащината стряха,
Една звезда отново прелети,
Че очаква в тишината
Да отприщи нашите мечти.

Една поляна пълна с чувства.
А в долина шуми вода,
Луната сякаш я прегръща,
Стаената в сън гора.

И сякаш песните са скрити,
Няма го Орфеевият глас,
Не ни откриват и орлите
Край смълчания овраг.

А може би над тази вяла,
Обгърнала сърцето тишина,
Ще дойде лястовица бяла,
Окъпана в утринна роса?

А над скалите пак ще съмне,
И приказния нощен свят
Ще си отиде, за да се върне,
Образа на белия ми град!

БЕЛОГРАДЧИК В СКАЛНИЯ НИ ЗЕМЕН ЛИК

Дълбоко в пазвата на чувствата
Е скрит в позлата родният ми град.
Нали съдбата му е спусната
С приказни скали да бъде той богат?

Няма друг по земните простори.
Сам Бог е спрял във тоз чаровен кът.
Историята е от милиони,
Светостта е някакъв вълшебен кръг.

Край рез скали със образите вечни,
В недрата им, сред пещерния свят,
Скрити са послания човешки,
Че светът започнал е крах този град!

По огнената диря на пророка
И знаците в скалния релеф,
Понасяме се в древната природа,
До предците ни с ралото и меч.

Казват ни – окото на вселената,
Че под нас е тайният им космодрум.
Тук под красотата неотменната
Са послания на вечния разум!

Малък град край скалната природа,
С потомците на славните предци.
Земя, окриляна от Бога!
Благословена ти во век бъди!

БЕЛОГРАДЧИК ОТХВЪРЛИ МОЕТО ВЪЛНЕНИЕ,

С радостните мигове, които преживях.
Скалите се превърнаха в мечтание,
Което дълго време не видях.

Сякаш съм от чуждо поколение ...
Не съм с хората на днешния площад.
Живея днес далеч от туй знамение.
Сълзи напират ми за роден праг.

Ето че ги няма днес предците!
Те знаят свой дом край слънчевия бряг.
Събрани са, като дланта с пръстите.
По-силни са от нас във вечния си свят,

Боли ни споменам че днеска сме далече.
Прокудени сме в чуждите страни.
Дали любов останала е мако вече,
Или сме нищо под дъждовните сълзи.

Когато спим в чуждата постеля,
Не вярваме, че има някакъв уют!
Снопите са по-чисти от къделя,
А душата страда в леден смут.

Това е емогрантското ни племе.
Роза не цъфти в чуждата страна
Затънали сме в мъката си до колене
И питаме защо без милост е светът?

Идва вест от родния ни покрив.
Един родил се, друг пък е умрял.
Не ще да го изпратим с тъжен поглед,
А ще обливаме лицето си с печал.

Приятелите си отодоха от този свяр.
Градът ги взе сред скалната природа.
А нас пък ни стовари в чужди бряг,
Да изкараме там своя тъжен хляб!

✉ Professor B.V. Toshev
University of Sofia
1 James Bouchier Blvd.
1164 Sofia, Bulgaria
E-Mail: toshev@chem.uni-sofia.bg

© 2017 Venets: Author

